

Rotterdam, 17 september 2020

Betreft:

Internetconsultatie wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht.

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u de reactie van Ingrado op het wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht.

Met het wetsvoorstel wordt het voor gemeenten mogelijk om de verlengde kwalificatieplicht in te zetten. Hiermee worden jongeren van 18 tot 21 jaar verplicht om naar school te gaan totdat zij 21 jaar worden of tot aan het behalen van een startkwalificatie. Indien de jongere zich niet houdt aan de verlengde kwalificatieplicht, dan kan de gemeente een boete opleggen. De verlengde kwalificatieplicht wordt niet landelijk ingevoerd, maar alleen op aanvraag van gemeenten.

Het probleem waarop deze maatregel zich richt wordt ook door Ingrado herkend. We delen namelijk de zorgen over het aantal voortijdig schoolverlaters en het belang van het halen van een startkwalificatie voor deze jongeren. Echter met een aanpak via een verlengde kwalificatieplicht geven we een verkeerd signaal af. Wij zien meer in een integrale brede aanpak waarbij naast aandacht voor scholing ook begeleiding naar werk mogelijk is, al dan niet in combinatie met zorg. Zoals in het interdepartementaal beleidsonderzoek naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt is beschreven kan niet iedere jongere tot een kwalificatie komen via een opleidingsroute alleen. De mogelijkheid tot kwalificeren vanuit werk blijft in dit voorstel voor een verlengde kwalificatieplicht onderbelicht.

Aandacht en preventie:

Ingrado vindt dat we moeten blijven zoeken naar oplossingen voor een goede begeleiding voor jongeren van 18 jaar en ouder zonder startkwalificatie of schoolinschrijving. Wij zijn van mening dat de focus voor deze jongeren ligt op ontwikkeling en aandacht, niet op het dwingen om naar school te gaan.

De begeleiding moet vooral gezocht worden in de preventieve sfeer: goede loopbaanoriëntatie, boeiende onderwijsprogramma's, succeservaringen, gezien én gemist worden, ondersteuning waar nodig, goede begeleiding op overstapmomenten. Het is van groot belang om deze jongeren in beeld te houden, om ze goede ondersteuning te kunnen bieden op het moment dat ze 'tot inkeer komen'. Daarnaast is gerichte aandacht voor specifieke groepen aan de orde, de kwetsbare jongeren waarvan we weten dat zij het risico lopen de aansluiting met onderwijs en/of werk moeilijk te (kunnen) maken. Het is de wens om passende ondersteuning te bieden, niet om te handhaven.

Verplichting

Drang en dwang zijn geen effectieve manieren om deze doelgroep te motiveren: de jongere laat zich er niets aan gelegen liggen óf gaat calculerend te werk en schrijft zich in voor een opleiding waarvoor hij niet gemotiveerd is, met het risico om na een aantal jaar mét studieschuld en zónder startkwalificatie alsnog aan te kloppen bij de gemeenten. De procedure levert strafrechtelijk wellicht een aantekening op met consequenties voor een verklaring omtrent gedrag en er wordt een boete geïncasseerd op een studerende jongere die nauwelijks geld heeft. Bovendien hebben we als gemeenten al een stok achter de deur met de Participatiewet, waarin de scholingsplicht staat.

Invoering niet landelijk maar op aanvraag

De beperking dat de mogelijkheid tot het inzetten van een verlengde kwalificatieplicht door een gemeente moet worden aangevraagd levert rechtsongelijkheid op. Binnen het onderwijs ontstaat een onwerkbaar situatie, want per leerling kan door de woonplaats een ander regime gelden als elke gemeente of regio een ander beleid heeft.

De verlengde kwalificatieplicht eindigt zodra de jongere niet langer als ingezetene staat ingeschreven in de basisregistratie personen van een gemeente waarin de verlengde kwalificatieplicht van kracht is. Dit nodigt uit tot fraude. Jongeren kunnen zich bewust in laten schrijven in een gemeente waar ze niet daadwerkelijk wonen, maar waar de verlengde kwalificatieplicht niet geldt.

Als er toch een gemeente is die de wet wil uitvoeren, ontstaat er ongelijkheid met randgemeenten. Juist op het terrein van voortijdig schoolverlaten, waar zoveel mogelijk regionaal georganiseerd wordt en dit ook door het ministerie wordt gestimuleerd is dit geen wenselijke ontwikkeling. Voor de scholen en voor de studenten op de scholen die uit verschillende gemeenten komen wordt dit ook zeer verwarrend.

Voorwaarden/toetsing

De toestemming wordt slechts verleend indien naar oordeel van onze Minister voldaan is aan bij de gestelde voorwaarden. Wij vragen ons af hoe wordt getoetst of een gemeente aan de voorwaarden voldoet. Wanneer is de inzet van de reeds beschikbare middelen voldoende gebleken? Toetsen we dan alleen de inzet van alle reeds beschikbare middelen bij een gemeente of toetsen we ook de inzet bij het MBO waar de jongere met de opleiding is gestopt?

Conclusie

Gezien het bovenstaande pleiten wij ervoor om de wet verlengde kwalificatieplicht niet door te voeren.

Tot slot

Wij danken u voor de mogelijkheid te reageren op het wetsvoorstel verlengde kwalificatieplicht en hopen dat u onze reactie ter harte wil nemen.

Ingrado is altijd bereid mee te denken of onze opmerkingen verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Carry Roozmond
Directeur-bestuurder